

ROZLIŠOVANIE

626/2019

www.inky.sk

28. 1. 2019

... alebo o tom, ako odlišiť Božie od bezbožného a dobro od zla aj v dnešnom svete

Večná otázka: „Ako rozpoznať, či niečo pochádza od Ducha Svätého, alebo je pôvod tej veci v duchu sveta či duchu diablovom?“ (GE 166). **Odpoveďou je dar rozlišovania:** „Jediný spôsob je rozlišovanie, ktoré nepredpokladá len dobrú schopnosť uvažovania alebo zdravý rozum. Je to aj dar, o ktorý treba prosiť“ (tamtiež) – **ale aj ho cieľavedome rozvíjať:** „Ak on s dôverou prosíme Ducha Svätého, a zároveň sa snažíme rozvíjať ho modlitbou, uvažovaním, čítaním a dobrou radou, určite môžeme v tejto duchovnej schopnosti rásť“ (tamtiež).

Dnes je tento dar obzvlášť potrebný, pretože svet je omnoho komplikovanejší a aj záľudnejší, než kedy býval, „súčasný život ponúka enormné možnosti konania i rozptýlenia a svet ich prezentuje, ako by boli všetky platné a dobré“ (GE 167) – **a podsúva nám ich tempom a spôsobom, ktorý** (ak si he necháme vnútiť) **v podstate znemožňuje vôbec sa zamyslieť** a rozlíšiť dobro od zla. „Všetci, avšak osobitne mladí, sú vystavení neustálemu zappingu [ľudovo: vymieľanie mozgu – pozn. red.]. Je možné naraz pozerať na dve alebo tri obrazovky a byť zároveň v interakcii s rôznymi virtuálnymi scenármi. Bez múdrosti rozlišovania sa môžeme ľahko zmeniť na bábky vydané napospas momentálnym tendenciám“ (tamtiež)

Rozlišovanie znamená, že na jednej strane „sme slobodní so slobodou Ježiša Krista, ale on nás povoláva, aby sme skúmali to, čo máme vo svojom vnútri - túžby, úzkosti, strachy, očakávania - i to, čo sa deje mimo nás - „znamenia čias“ - aby sme spoznali cesty plnej slobody: „Všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte!“ (1 Sol 5, 21)“ (GE 168). V profánnej svetskej sfére sa tomu najviac blíži pojem **kritického myslenia** – hoci rozlišovanie je viac, pretože okrem kritického myslenia zahŕňa aj konzultáciu s Duchom Svätým, ktorý mení **kritické myslenie** na omnoho vyspelejší a účinnejší **dar rozlišovania:** „Hoci je jeho súčasťou rozum a rozvážnosť, presahuje ich, pretože ide o pochopenie tajomstva jedinečného a neopakovateľného plánu, ktorý má Boh pre každého jedného z nás“ (GE 170).

Je to nástroj bežne každodenný: „Rozlišovanie je potrebné nielen vo výnimočných okamihoch, ... Je to nástroj boja o lepšie nasledovanie Pána... Mnohokrát sa toto deje v malom; v tom, čo sa zdá nepodstatné, pretože veľkodušnosť sa ukazuje v jednoduchých a každodenných veciach.“ (GE 169). Ak nasledujeme Pána a túžime konať Božie Dielo, je potrebné jasne rozlišovať v každej situácii, do ktorej sa behom dňa dostávame, aby sme žili „ako Kristovi služobníci, ktorí z tej duše plnia Božiu vôľu“ (Ef 6,6 SSV).

Ako vytvoriť dobrú pôdu pre prijatie a rozvíjanie daru rozlišovania?

• **Pravidelná vnútorná modlitba:** „Nie je možné zanedbať ticho dlhšej modlitby na lepšie vnímanie tohto jazyka, na objasnenie skutočného zmyslu inšpirácií, ktoré veríme, že sme dostali, na upokojenie úzkostí a usporiadanie celku vlastnej existencie v Božom svetle“ (GE 171). Musí to byť ale modlitba vnútorná a nie povrchná, modlitba viac počúvania, než nášho hovorenia: „Môže sa však stať, že aj v samotnej modlitbe sa vyhneme konfrontácii so slobodou Ducha, ktorý koná ako sám chce. Treba pamätať, že modlitbové rozlišovanie si vyžaduje začínať s pripravenosťou na počúvanie ... Len ten, kto je disponovaný počúvať, má slobodu vzdať sa vlastného - čiastkového alebo nedostatočného - uhla pohľadu, svojich zvykov, svojich schém. Tak je skutočne disponovaný na prijatie volania, ktoré búra jeho istoty“ (GE 172).

• **Bezvýhradná poslušnosť Kristovi, plynúca z viery:** „Takýto postoj počúvania, samozrejme, znamená poslušnosť voči evanjeliu ako poslednému kritériu, ale aj voči magistériu, ktoré ho chráni, v snahe nájsť v poklade Cirkvi to najplodnejšie pre súčasnosť spásy“ (GE 173). Ako hovorí Jacques Philippe z Komunity blahoslavenstiev: „Ešte dôležitejšie ako vedomá a vyslovená modlitba je, aby v nás bolo pevné a trvalé rozhodnutie poslúchať Boha v každej veci, bez ohľadu na to, či je veľká, alebo malá.“ Podobne prízvukuje exercitátor Hans Buob: „Predpokladom je úplná vydanosť Bohu. Môžeme prijímať dary Ducha Svätého len pod jednou podmienkou: ak budeme úplne vydaní Bohu.“

• **Odvaha k novému a netradičnému, ak k tomu volá Boh:** „Nejde o aplikovanie receptov alebo opakovanie minulosti, keďže tie isté riešenia nie sú platné vo všetkých okolnostiach a to, čo bolo užitočné v jednom kontexte, nemusí byť v druhom. Rozlišovanie duchov nás oslobodzuje od strnulosti“ (GE 173). Strach a duchovná lenivosť nás niekedy vedú k mechanickému napodobňovaniu iných. Niektoré veci sú, iste, nadčasové a účinné stále. Ale niektoré nie. Opakovanie toho, čo bolo účinné vo svete pred päťsto či tisíc rokmi môže dnes naopak viesť k úplnej pohrome. Príklad našej vlastnej slovenskej cirkvi, ktorá na začiatku 21. storočia funguje spôsobom z konca 19. a začiatku 20. storočia, pretože „vždy sa to tak robilo“, je iste dostatočným varovaním!

• **Trpezlivosť a zmysel pre „Boží čas“:** „Základnou podmienkou pre pokrok v rozlišovaní je učiť sa Božej trpezlivosti a jeho časom, ktoré nikdy nie sú našimi časmi. On nenariaďuje, aby „zostúpil oheň z neba a zničil ich (neverných)“ (Lk 9, 54), ani nedovoľuje horľivcom, aby „vytrhali kúkol“, ktorý rastie spolu so pšenicom (porov. Mt 13, 29)“ (GE 174). Ako vraví už Písmo: Božia vôľa a zámer „náhli sa ku koncu a nesklame; ak sa oddiali, čakaj naň, veď určite príde a nezmešká“ (Abak 2,3 SSV)

• **Veľkodušnosť a sloboda od seba:** „Nerozlišuje sa preto, aby sme objavili, ako viac vyťažiť z tohto života, ale na spoznanie toho, ako môžeme lepšie uskutočňovať poslanie, ktoré nám bolo zverené v krste - a z toho vyplýva byť pripravení zriekať sa, až po darovanie všetkého“ (GE 174). **Paradoxne, práve vtedy zažívame šťastie, ktoré je odleskom Neba:** „Vskutku šťastie je paradoxné a daruje nám najlepšie zážitky, keď prijmeme tú tajomnú logiku, ktorá nie je z tohto sveta“ (tamtiež).

• **Nič z nášho života z našej služby Bohu nevydeľovať:** „Ked' pred Bohom skúmame cesty života, neexistujú miesta, ktoré by zostali vyňaté. Vo všetkých aspektoch existencie môžeme ďalej rásť a ponúkať Bohu čosi viac, aj v tých, v ktorých zažívame najväčšie ťažkosti“ (GE 175). Ako hovorí pastor John Ortberg: „Boha nezaujímajú tvoj „duchovný život“ [ako niečo, čo je vyňaté a oddelené od zvyšku života – pozn. red.]. Boha zaujíma tvoj život.“ Alebo inak: ak to nezahŕňa všetko, čím som, čo žijem a čo konám, nie je to žiaden duchovný život, žiadne kresťanstvo, je to divadlo. „Ten, ktorý všetko žiada, všetko aj dáva a nechce do nás vstúpiť preto, aby nás okyptil alebo oslabil, ale preto, aby nám dal plnosť ... rozlišovanie nie je domýšľavou analýzou seba, egoistickou introspekciou, ale opravdivým vyjdením zo seba samých smerom k tajomstvu Boha, ktorý nám pomáha žiť to poslanie, ku ktorému nás povolal pre dobro bratov“ (GE 175).